

Väestön tieto- ja viestintätekniikan käyttö 2017

Matkapuhelin yhä suositumpi laite internetin käyttöön – käyttötarkoitukset monipuolistuvat

88 prosenttia 16–89-vuotiaista suomalaisista käytti internetiä vuonna 2017. Alle 55-vuotiaista internetiä käyttivät lähes kaikki. 73 prosenttia suomalaisista käytti nettiä monta kertaa päivässä. Viisi prosenttia 16–89-vuotiaista suomalaisista oli vuokrannut majoitusta yksityishenkilöltä netin välissivustojen kautta. Älypuhelin oli omassa käytössä 77 prosentilla suomalaisista ja matkapuhelin on suosituin laite netin käyttöön. Yhteisöpalveluiden suosio on kasvanut edelleen blogien ja keskustelupalstojen suosion hiipuessa.

Internetin käytön ja eräiden internetin käyttötarkoituksien yleisyys 2017

	Käyttänyt internetiä ¹⁾	Käyttää internetiä yleensä useita kertoja päivässä	•		Seurannut jotain poliitikkoa yhteisöpalvelun kautta ¹⁾		Vuokrannut majoitusta suoraan yksityishenkilöltä majoituksen välitykseen erikoistuneen sivuston kautta ²⁾
	%-osuus vä	estöstä					
16-24	100	95	93	25	28	70	6
25-34	100	96	93	30	42	78	8
35-44	99	91	90	35	31	74	10
45-54	99	87	82	35	24	66	8
55-64	91	69	60	29	16	39	4
65-74	75	43	33	15	7	21	1
75-89	37	15	5	7	2	6	0
Miehet	89	76	70	28	20	52	5
Naiset	87	71	66	24	24	53	6
Yhteensä	88	73	68	26	22	52	5

¹⁾ Viimeisten kolmen kuukauden aikana

²⁾ Viimeisten 12 kuukauden aikana

88 prosenttia 16–89-vuotiaista suomalaisista käytti internetiä vuonna 2017. Osuus ei kasvanut edellisestä vuodesta. 65–74-vuotiaista nettiä käytti 75 prosenttia ja 75–89-vuotiaista 37 prosenttia. Alle 55-vuotiaiden ikäryhmissä nettiä käyttävät kaikki. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen vuoden 2017 väestön tieto- ja viestintätekniikan käyttö -tutkimuksesta.

Suomalaiset käyttävät internetiä paljon. 73 prosenttia väestöstä käytti nettiä useasti päivässä vuonna 2017. Internetin käyttäjistä osuus oli 83 prosenttia. Koko väestössä useasti päivässä netin käyttö yleistyi yhdellä prosenttiyksiköllä. Osuus kasvoi useimmissa ikäryhmissä.

Internetiä käytetään pääasiassa asioiden hoitamiseen, viestintään, medioiden seuraamiseen ja tiedonhakuun. Asioinnista verkossa hoidetaan yleisimmin pankkiasioita. Vuonna 2017 verkkopankkia oli viimeisen kolmen kuukauden käyttänyt 82 prosenttia 16–89-vuotiaista. Verkon kautta oli viimeisten kolmen kuukauden aikana ostanut tavaroita tai palveluita 52 prosenttia suomalaisista. Myös viranomaisten ja muiden julkisten palveluiden kanssa asioidaan yhä yleisemmin internetin kautta. 60 prosenttia suomalaisista oli lähettänyt netin kautta virallisen lomakkeen.

Matkapuhelin on yhä suositumpi laite netin käyttöön. Vuonna 2017 68 prosenttia 16–89-vuotiaista suomalaisista oli käyttänyt internetiä matkapuhelimella, liikkuessaan kodin ja työpaikan ulkopuolella. Muiden mobiilikäyttöön soveltuvien laitteiden kuten kannettavien tietokoneiden tai tablettien (langaton) nettikäyttö kodin ja työpaikan ulkopuolella ei ole kasvanut edellisestä vuodesta.

Yhteisöpalvelut ovat yhä suositumpia, 16–89-vuotiaista jo kuusi kymmenestä seuraa niitä. Seuraaminen on kasvanut muutamilla prosenttiyksiköillä vuosittain. Sen sijaan se osa sosiaalista media, joka liittyy verkkouutisten välittömään kommentointiin, blogeihin ja keskustelupalstoihin on menettänyt suosiotaan aiemmasta.

Viisi prosenttia 16–89-vuotiaista suomalaisista oli vuokrannut majoitusta suoraan yksityishenkilöltä internetissä toimivan välityssivuston kautta viimeisen vuoden aikana. Yleisintä yksityismajoituksen vuokraaminen oli 35–44-vuotiaiden ikäryhmässä. Yksityishenkilöiden tarjoamia maksullisia kyytejä oli vastaavalla tavalla hankkinut vain neljä prosenttia suomalaisista.

Sisällys

Liitetaulukko 11. Matkapuhelimen käyttö 2017, %-osuus väestöstä	23
Liitetaulukko 12. Internetin käyttö kannettavalla tietokoneella muualla kuin kotona tai työpaikalla 2017, %-osu väestöstä	
Liitetaulukko 13. Internetin käyttö tabletilla muualla kuin kotona tai työpaikalla 2017, %-osuus väestöstä	25
Liitetaulukko 14. Internetin käyttö matkapuhelimella muualla kuin kotona tai työpaikalla 2017, %-osuus väestöst	ä.26
Liitetaulukko 15. Internetin käyttö muulla pienlaitteella muualla kuin kotona tai työpaikalla 2017, %-osuus väestöstä	27
Liitetaulukko 16. Internetin käyttö vähintään viikoittain mobiililaitteella, muualla kuin kotona tai työpaikalla 20%-osuus väestöstä	
Liitetaulukko 17. Internetin käyttötavat tablettitietokoneella 2017, %-osuus väestöstä	29
Liitetaulukko 18. Internetin käyttötavat matkapuhelimella 2017, %-osuus väestöstä	30
Liitetaulukko 19. Internetin käyttötarkoitusten yleisyys 2017, %-osuus väestöstä	31
Liitetaulukko 20. Internetin käyttö puheluihin, pikaviestintään älypuhelimella, sähköpostiin ja pilvitallentamise 2017, %-osuus väestöstä	een 32
Liitetaulukko 21. Internetin käyttö pankkiasioihin, työn etsimiseen, omien tavaroiden myyntiin ja käytettyjen tavaroiden ostamiseen 2017, %-osuus väestöstä	33
Liitetaulukko 22. Internetin käyttö median seuraamiseen, ulkomaisen median seuraamiseen, blogien lukemisee omaan blogiin kirjoittamiseen 2017, %-osuus väestöstä	
Liitetaulukko 23. Internetin käyttö musiikin kuunteluun, pelaamiseen ja keskustelufoorumille kirjoittamiseen 20%-osuus väestöstä	
Liitetaulukko 24. Internetin käyttö tavaroita tai palveluita ja sairaus-, ravitsemus- ja terveystiedon etsintään, matkailupalveluiden selailuun ja ajan varaamiseen lääkärille 2017, %-osuus väestöstä	36
Liitetaulukko 25. Internetin käyttö opiskeluun 2017, %-osuus väestöstä	37
Liitetaulukko 26. Yhteisöpalvelujen käyttö 2017, %-osuus väestöstä	38
Liitetaulukko 27. Yhteisöpalvelujen käytön useus 2017, %-osuus väestöstä	39
Liitetaulukko 28. Ammattiin liittyvien yhteisöpalvelujen käyttö, vihapuheen havaitseminen, häirinnän kohteeks joutuminen 2017, %-osuus väestöstä	
Liitetaulukko 29. Internetin käyttö viranomaisten tai julkisten palveluiden tarjoajien kanssa asioinnissa 2017, %-os väestöstä	
Liitetaulukko 30. Jakamispalvelujen käyttö 2017, %-osuus väestöstä	42
Liitetaulukko 31. Tekstinkäsittely- ja muiden hyötyohjelmien käyttäminen 2017, %-osuus väestöstä	43
Liitetaulukko 32. Ostaminen ja tilaaminen verkon kautta 2017, %-osuus väestöstä	44
Liitetaulukko 33. Ostanut tai tilannut verkon kautta, ostokerrat ja käytetty rahamäärä 2017, %-osuus väestöstä.	45
Liitetaulukko 34. Ostokset ja tilaukset verkon kautta tuoteryhmittäin 2017, %-osuus väestöstä	46
Kuviot	
Kuvio 1. Älypuhelin omassa käytössä 2017, %-osuus väestöstä	7
Kuvio 2. Kotitaloudet, joissa on käytössä tablettitietokone 2013-2017, %-osuus väestöstä	8
Kuvio 3. Jonkin suomalaisen poliitikon viestejä yhteisöpalveluissa tai Twitterissä seuranneet, viiteaika 12 kk, v 2017	
Väestön tieto- ja viestintätekniikan käyttö -tilaston laatuseloste	17
v acsion neio- ja viesimaiekimkan käynö-masion laatuseloste	+/

1. Internetin käytön yleisyys, useus ja yleisimmät käyttötarkoitukset

88 prosenttia 16–89-vuotiaista suomalaisista käytti internetiä vuonna 2017. Osuus ei kasvanut edellisestä vuodesta. Vanhemmissa ikäryhmissä edelleen melko suuri osa ihmisistä ei käytä internetiä. 65–74-vuotiaista nettiä käytti 75 prosenttia ja 75–89-vuotiaista 37 prosenttia. Alle 55-vuotiaiden ikäryhmissä sen sijaan nettiä käyttävät kaikki.

Suomalaiset käyttävät internetiä paljon. Vuonna 2017 73 prosenttia väestöstä käytti nettiä useasti päivässä. Netin käyttäjistä osuus oli 83 prosenttia. Koko väestössä useasti päivässä netin käyttö yleistyi hieman/yhdellä prosenttiyksiköllä. Osuus kasvoi useimmissa ikäryhmissä. Aktiivinen netin käyttö on melko yleistä myös vanhemmille ikäryhmille. 41 prosenttia 75–89-vuotiaista, jotka olivat ottaneet internetin käyttöönsä, käyttivät sitä monesti päivässä. Netin käytön useus liittyy osittain siihen, että suomalaiset käyttävät internetiä yleisesti matkapuhelimella ja liikkeellä ollessaan. Tätä käsitellään katsauksen luvussa 2.

Taulukko 1. Internetin käytön yleisyys ja useus 2017

	Käyttää internetiä ¹⁾	Käyttää internetiä päivittäin tai lähes päivittäin	Käyttää internetiä yleensä useita kertoja päivässä
	%-osuus väestöstä		
16-24	100	98	95
25-34	100	99	96
35-44	99	97	91
45-54	99	93	87
55-64	91	80	69
65-74	75	59	43
75-89	37	23	15
Miehet	89	83	76
Naiset	87	79	71
Yhteensä	88	81	73

¹⁾ Viimeisten kolmen kuukauden aikana

Internetiä käytetään pääasiassa asioiden hoitamiseen, viestintään, medioiden seuraamiseen ja tiedonhakuun. Oheisessa taulukossa 2 esitetään eräiden tavanomaisimpien käyttötarkoitusten yleisyys ikäryhmittäin. Sähköpostin käyttö ja pankkiasioiden hoitaminen olivat yleisimmät internetin käyttötavat. Vuonna 2017 verkkopankkia oli viimeisen kolmen kuukauden käyttänyt 82 prosenttia 16–89-vuotiaista. Ostosten tekeminen netissä ei ole yhtä yleistä kuin verkkopankin käyttö. Verkon kautta oli viimeisten kolmen kuukauden aikana ostanut tavaroita tai palveluita 52 prosenttia suomalaisista. Myös viranomaisten ja muiden julkisten palveluiden kanssa asioidaan yhä yleisemmin internetin kautta. 60 prosenttia suomalaisista oli lähettänyt netin kautta virallisen lomakkeen viimeisten vuoden aikana. Viranomaisten ja julkisista palveluista haetaan myös yleisesti tietoa netistä (73 % väestöstä, viimeisen 12 kuukauden aikana). Internet on yleinen tiedonlähde muutenkin. Esimerkiksi tavaroista ja palveluista oli hakenut tietoa 79 prosenttia suomalaisista ja 64 prosenttia terveyteen, sairauksiin ja ravitsemukseen liittyvää tietoa.

Verkon joukkoviestimistä suosituimpia ovat verkkolehdet ja televisiokanavien uutissivut, joita oli lukenut 79 prosenttia vastaajista.

Taulukko 2. Eräiden Internetin käyttötarkoitusten yleisyys ikäryhmittäin 2017

	Verkko-pankki 1)	lomakkeen lähettäminen ²⁾	taı		Pika-viestintä älypuhe-limella ¹⁾	Yhteisö-palvelujen seuraaminen ¹⁾	Lehtien tai televisio-kanavien uutissivujen lukeminen ¹⁾	Tavaroita ja palveluita koskevan tiedon etsiminen ¹⁾
	%-osuus väest	östä						
16-24	79	70	70	98	97	96	89	91
25-34	97	85	78	99	95	92	96	97
35-44	98	78	74	98	86	81	93	91
45-54	96	72	66	95	69	64	90	91
55-64	86	59	39	84	54	44	79	82
65-74	66	30	21	62	25	26	59	60
75-89	30	10	6	28	5	12	28	25
Miehet	82	60	52	84	62	59	80	80
Naiset	81	60	53	83	65	62	78	78
Yhteensä	82	60	52	83	63	61	79	79

¹⁾ Viimeisten kolmen kuukauden aikana

Sähköposti on internetin viestintätavoista yleisin. Sähköpostia oli käyttänyt 83 prosenttia suomalaisista, siis lähes kaikki netin käyttäjät, myös nuorimmassa ikäryhmässä. Pikaviestintä älypuhelimella on Suomessa yleistynyt nopeasti. Nuoret käyttävät yleisesti sähköpostia edelleen, vaikka ovat ottaneet erilaiset pikaviestipalvelut aktiivisesti käyttöönsä. Koko väestöstä 63 prosenttia oli pikaviestinyt viimeisen kolmen kuukauden aikana.

²⁾ Viimeisten 12 kuukauden aikana

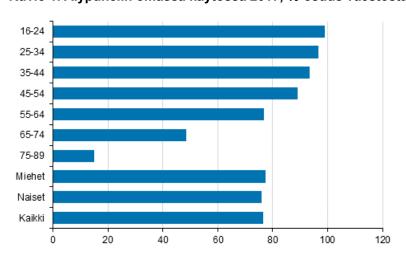
2. Internetin käyttö mobiililaitteilla

2.1 Internetin käyttö matkapuhelimella

Kolmella neljästä 16–89 -vuotiaasta on omassa käytössään kosketusnäytöllä ja 3G- tai 4G internetyhteydellä varustettu puhelin. Älypuhelinten yleistyminen on edelleen nopeaa. Älypuhelinten käyttäjien osuus kasvoi vuodesta 2016 viisi prosenttiyksikköä. Vuonna 2013 vain 55 prosentilla oli kosketusnäytöllinen älypuhelin. Yleistymisen vauhti on ollut siis suunnilleen viisi prosenttiyksikköä vuodessa. Vuosikymmenen alussa, ensimmäisten älypuhelinten tullessa markkinoille, kasvu oli vielä tätä nopeampaa.

Miehet ja naiset käyttävät älypuhelimia lähes yhtä yleisesti. Vuoteen 2016 asti miehet käyttivät älypuhelimia yleisemmin kuin naiset. Tyypillisesti miehet omaksuvat uuden tieto- ja viestintätekniikan ennen naisia. Erot kuitenkin yleensä tasoittuvat laitteiden tai käyttötarkoitusten yleistyessä.

Alle 55-vuotiaista 94 prosentilla on nykyään käytössä älypuhelin. Vain vanhimmissa ikäryhmissä älypuhelinten käyttö ei ole kovin yleistä: 65–74-vuotiaista puolella ja 75–89-vuotiaista vain 15 prosentilla on älypuhelin käytössään.

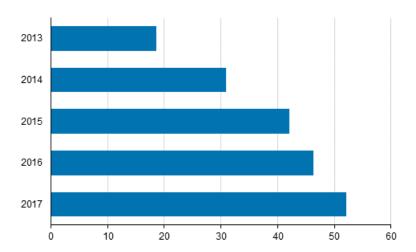
Kuvio 1. Älypuhelin omassa käytössä 2017, %-osuus väestöstä

Älypuhelinten helppo käytettävyys ja monipuolisten puhelimiin tarkoitettujen sovellusten lisääntyminen näkyy kasvaneena internetin käyttönä niillä. Vuonna 2017 16–89-vuotiaista 71 prosenttia oli käyttänyt kolmen kuukauden aikana internetiä matkapuhelimella. Tämä tarkoittaa, että lähes joka kymmenes älypuhelimen haltija ei käytä laitettaan internetyhteyksiin. Toisaalta älypuhelinten haltijoista 75 prosenttia käytti puhelintaan internetyhteyksiin viikoittain. Vuonna 2015 tämä osuus oli samansuuruinen.

2.2 Internetin käyttö tablettitietokoneella

Vuonna 2017 45 prosenttia 16–89 –vuotiaista suomalaisista oli käyttänyt viimeisten 3 kuukauden aikana tablettitietokoneella internetiä. Osuus ei kasvanut edellisestä vuodesta. Miehet käyttävät internetiä tabletilla useammin kuin naiset. Ero on kuusi prosenttiyksikköä. Tablettitietokoneiden määrä on kuitenkin kasvussa. Kotitalouksien osuus, joilla on tablettitietokone käytössä, on kasvanut koko ajan vuodesta 2013.

Kuvio 2. Kotitaloudet, joissa on käytössä tablettitietokone 2013-2017, %-osuus väestöstä

2.3 Langattoman internetin käyttö kannettavalla tietokoneella

Kaksi kolmesta 16–89 –vuotiaasta käytti viimeisen kolmen kuukauden aikana kannettavalla tietokoneella internetiä. Monelle kannettava tietokone on kuitenkin vain kotona käytettävä laite. Vain 30 prosenttia 16–89 -vuotiaista käyttikin nettiä langattomasti kannettavalla tietokoneella kodin ja työpaikan ulkopuolella. Vuoteen 2012 tällainen mobiili internetin käyttö kannettavalla tietokoneella kasvoi nopeasti, mutta sen jälkeen kasvua ei enää ole ollut. Tätä selittänee se, että vuoden 2012 jälkeen älypuhelimet ja tablettitietokoneet ovat yleistyneet voimakkaasti. Kuitenkin tarve kannettavien tietokoneiden kautta tapahtuvaan mobiilin internetin käyttöön on säilynyt, mutta todennäköisesti lähinnä liittyen työ- ja opiskelukäyttöön tai vapaa-ajan mökkikäyttöön.

2.4 Internetin käyttö muilla pienlaitteilla

Internetiä käytetään myös muilla pienlaitteilla, joita ovat ainakin MP3-soittimet, sähköiset lukulaitteet, käsipelikonsolit ja älykellot. Yhteensä näiden pienlaitteiden verkkokäyttö on vähäistä muihin mobiililaitteisiin verrattuna. Pienlaitteilla internetiä käytti 6 prosenttia 16–89-vuotiaista kun edellisenä vuonna käyttäjiä oli 7 prosenttia. Erilaisia pienlaitteita on tullut markkinoille vuosien myötä lisää. Siitä huolimatta niiden käyttö internetyhteyksiin on pysynyt vähäisenä. Vuonna 2017 pienlaitteilla internetiä käytti mobiilisti vain kaksi prosenttia. Käyttö painottuu nuorempien ikäluokkien miehiin. Ainakaan toistaiseksi älykellojen ja aktiivirannekkeiden kaltaisten uudenlaisten laiteiden käyttö ei ole muuttanut tilannetta.

2.5 Internetin käyttötarkoitukset tabletilla ja matkapuhelimella

Vuoden 2017 tutkimuksessa selvitettiin eräitä (langattoman) internetin käyttötarkoituksia matkapuhelimella ja tablettitietokoneella. Vastaajilta kysyttiin seuraavia käyttötarkoituksia: verkkolehtien lukeminen, sähköpostin käyttö, sähköisten kirjojen lukeminen, podcast-palveluiden käyttö (kysymyksessä asia määriteltiin ennakkoon tilatuiksi ääni- ja videotiedostoiksi), yhteisöpalveluihin osallistuminen, pelien pelaaminen, kuvien/videoiden katselu tai musiikin kuuntelu (kysyttiin yhtenä kokonaisuutena) sekä verkko-ostaminen. Viiteaikana oli kolme kuukautta.

Tablettitietokoneen käytön osalta vuoden 2017 tulokset eivät juuri eroa edellisen kerran vuonna 2015 tehdyn kyselyn tuloksiin. Korkeintaan tabletteja käytetään mainittuihin tarkoituksiin hieman vähemmän. Mukana helposti kulkevan matkapuhelimen käyttö eri käyttötarkoituksiin sen sijaan on lisääntynyt ja oli vuonna 2017 noin kaksi kertaa yleisempää kuin vastaava käyttö tablettitietokoneella.

Miehet ja naiset käyttivät kysyttyjä internetpalveluita tableteilla ja matkapuhelimilla suunnilleen yhtä yleisesti. Eroja on kuitenkin käyttötarkoituksissa. Miehet pelasivat, katselivat kuvia/videoita tai kuuntelivat

musiikkia sekä käyttivät podcast-palveluita matkapuhelimella enemmän kuin naiset. Naiset puolestaan osallistuivat yhteisöpalveluihin sekä tableteilla että matkapuhelimilla useammin kuin miehet. Lisäksi he käyttivät matkapuhelinta verkko-ostoksiin yleisemmin kuin miehet.

Vielä vuonna 2015 useimpien internetpalveluiden käyttö tableteilla ja matkapuhelimilla oli jonkin verran yleisempää miehillä: ero oli 2-6 prosenttiyksikköä. Naiset osallistuivat yhteisöpalveluihin jo tuolloin miehiä useammin (ero 2 % -yksikköä). Myös vuonna 2012 kysyttiin samojen palveluiden käytöstä, kuitenkin vain matkapuhelimilla ja rajoittuen16–74 -vuotiaisiin. Tuolloin miehet käyttivät palveluita paljon enemmän, ero oli noin 10–15 prosenttiyksikköä suhteessa naisiin. Vain yhteisöpalveluiden käytössä ero oli vähäinen (2 % -yks.), mutta siinäkin miehet olivat käyttäjien enemmistö.

Taulukko 3. Eräiden internetin sisältöjen käyttö tablettitietokoneella ja matkapuhelimella viimeisen kolmen kuukauden aikana, vuosina 2017 ja 2015¹⁾

	Tablet	illa	Matkapuhelimella		
%-osuus väestöstä	2017	2015	2017	2015	
Lukenut verkkolehtiä tai televisiokanavien uutissivuja	31	31	60	56	
Lukenut sähköposteja	27	29	63	56	
Pelannut pelejä, katsellut kuvia/videoita, kuunnellut musiikkia	28	28	55	48	
Osallistunut yhteisöpalveluihin	21	23	51	45	
Lukenut ladattavia sähköisiä kirjoja	6	5	8	5	
Käyttänyt podcast-palvelua	2	2	8	6	
Ostanut internetistä jotain	17		25		

¹⁾ Viimeisten kolmen kuukauden aikana

Mobiilin internetin säännöllinen käyttö, kun ei kiinnitetä huomiota mihinkään erityiseen käyttötarkoitukseen, on lisääntynyt kannettavilla tietokoneilla ja matkapuhelimilla ja vähentynyt tablettitietokoneilla. Suhteellisesti eniten käytön kasvua on tapahtunut vanhimmissa, yli 65-vuotiaiden ikäryhmissä.

Taulukko 4. Vähintään kerran viikossa langatonta internetiä kannettavalla tietokoneella, tablettitietokoneella ja matkapuhelimella kodin ja työpaikan ulkopuolella käyttävien osuudet iän mukaan, vuodet 2017 ja 2015

	Kannettava	a tietokone	Tablettiti	etokone	Matkapuhelin		
%-osuus väestöstä	2 017	2 015	2 017	2 015	2 017	2 015	
16-24 -vuotiaat	26	15	9	13	78	75	
25-34 -vuotiaat	19	19	13	18	82	74	
35-44 -vuotiaat	19	18	14	26	79	72	
45-54 -vuotiaat	17	17	21	22	71	56	
55-64 -vuotiaat	16	11	17	16	50	38	
65-74 -vuotiaat	7	5	10	7	25	15	
75-89 -vuotiaat	2	1	4	2	3	3	
Kaikki	16	13	13	16	58	50	

3. Verkkomedian sosiaalinen käyttö

3.1 Sosiaalinen media

Tässä luvussa tarkastellaan verkkomedian käyttöä keskinäisen kommunikoinnin ja omaehtoisen sisältöjen tuottamisen näkökulmasta. Tällä tarkoitetaan journalististen verkkomedioiden, blogien ja keskustelupalstojen seuraamista ja muiden lataamien sisältöjen kommentointia.

Tarkastelun ulkopuolelle jätetään tässä yhteisöpalveluista (esim. Facebook) muodostuva sosiaalisen median osa, joissa palveluun rekisteröitynyt käyttäjä luo oman profiilinsa ja valitsee käyttäjät, joille julkaisee päivityksiä ja joiden kanssa kommunikoi. Tästä on sinänsä tullut keskeinen osa sosiaalista mediaa myös niin, että verkkolehtien ja -uutisten sisällöt ovat siellä keskusteluiden ja jakamisen kohteena.

Journalistiset verkkomediat (joilla voi olla myös painettu lehti) perustuvat toimitettuun aineistoon, jota lukijat voivat täydentää juttuihin liittyvissä verkkokeskusteluissa tai mediaan sisältyvissä blogeissa. Osa internetissä kaikille tarjolla olevista osallistumismahdollisuuksista on organisoidumpia, kuten wikipediat tai journalistisesti valvotut mediat. Osa taas on vapaampaa sosiaalisuutta ja sisältöä tuotetaan esim. omassa blogissa. Vuoden 2017 tutkimuksen tuloksia 16–89-vuotiaiden osalta voidaan verrata suoraan vuoden 2014 tuloksiin. Tätä ennen ilmiötä tarkasteltiin vuoden 2010 tutkimuksessa, jossa kohteena olivat kuitenkin vain 16–74-vuotiaat.

3.2 Verkkomedian käytön yleisyys

Median sosiaaliset ulottuvuudet ja käyttötavat perustuvat paljolti sille, että medioita seurataan laajasti. Vuonna 2017 79 prosenttia 16–89-vuotiaista seurasi verkkolehtiä tai televisioyhtiöiden uutissivuja ja enemmistö seurasi niitä päivittäin tai lähes päivittäin. Joukkoviestimien seuraaminen onkin aina ollut yksi yleisimpiä internetin käyttötapoja. Verkkolehtien seuraaminen on yleistynyt kuudella prosenttiyksiköllä vuodesta 2014. Erityisen paljon on yleistynyt päivittäinen verkkolehtien seuraaminen.

Journalististen verkkomedioiden suosion kasvusta huolimatta uutisista käytävien keskustelujen seuraaminen on niissä vähentynyt verrattuna vuoteen 2014. Myös blogien seuraaminen laski hieman. Vuosina 2010–2014 uutisista käytävien keskustelujen seuraaminen vielä kasvoi.

Ulkomaisia verkkolehtiä kolmen kuukauden aikana seuraavia on hieman vähemmän vuoteen 2014 verrattuna. Kuitenkin ulkomaisten verkkolehtien viikoittainen lukeminen lisääntyi.

Taulukko 5. Verkkomedioiden lukeminen sukupuolen ja viiteajan mukaan 2017 ja 2014

				Naiset 3 kk aikana		Kaikki 3 kk aikana		riikottain	Kaikki päivittäin tai lähes päivittäin	
	2017	2014	2017	2014	2017	2014	2017	2014	2017	2014
Lukenut verkkolehtien tai televisioyhtiöiden uutissivuja	80	76	78	69	79	73	71	63	53	40
Lukenut uutisista käytäviä keskusteluja verkkolehtien tai televisiokanavien internetsivuilta	45	52	38	44	41	48	30	29	10	11
Lukenut blogeja	36	41	49	48	42	44	19	22	4	6
Lukenut ulkomaisia verkkolehtiä tai televisiokanavien internetsivuja	37	40	28	29	33	34	23	19	9	7

Kiinnostus sosiaaliseen mediaan kirjoittamiseen, kommentointiin tai laajemmin oman sisällön kuten blogin julkaisemiseen on luonnollisesti vähäisempää kuin uutisten tai blogien seuraamiseen. Vuonna 2014 suomalaisten verkkolehtien, -uutisten ja blogien lukeminen oli yleistynyt muutamilla prosenttiyksiköillä verrattuna vuoteen 2010. Samana aikana aktiivinen osallistuminen: kirjoittaminen tai kommentointi verkkolehdissä, blogeissa ja keskustelupalstoilla oli yleistynyt voimakkaasti, jopa kaksinkertaistuen. Vuosina 2014–2017 verkkolehtien ja -uutisten seuraaminen yleistyi edelleen; blogien lukeminen ei enää.

Tänä aikana oma aktiivinen osallistuminen tai kirjoittaminen verkkolehdissä, blogeissa ja keskustelupalstoilla sen sijaan väheni selvästi.

2017 keskustelufoorumeille kirjoitti enää kolmannes kolmen vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna ja jopa selvästi harvempi kuin vuonna 2010. Myös blogien ja uutisten kommentointi väheni vuoteen 2014 verrattuna suunnilleen vuoden 2010 tasolle. Osaltaan tähän on vaikuttanut se, verkkomediat ovat viime vuosina poistaneet tai rajoittaneet lukijoiden kommentointimahdollisuuksia. Omien tekstien, kuvien tai muun oman materiaalin laittaminen verkkoon väheni sekin verrattuna vuoteen 2014, mutta oli kuitenkin yleisempää kuin vuonna 2010.

Vuosina 2010 ja 2014 miehet olivat verkkomedioissa naisia aktiivisempia kommentoijia ja keskustelijoita. Vuonna 2017 miehet ovat edelleen aktiivisempia kuin naiset keskustelufoorumeilla ja verkkolehdissä. Kuitenkin blogeja naiset lukivat, kommentoivat ja pitävät miehiä yleisemmin, kuten myös osallistuivat miehiä yleisemmin yhteisöpalveluihinkin.

Taulukko 6. Internetiin kirjoittaminen/lataaminen sukupuolen mukaan 2017 ja 2014

		et ¹⁾	Naiset 1)		Kaikki 1)	
%-osuus väestöstä	2017	2014	2017	2014	2017	2014
Kirjoittanut keskustelufoorumille	11	28	5	20	8	24
Omien tekstien, kuvien tai muun oman materiaalin laittamiseen jollekin sivustolle muiden nähtäväksi ²⁾	21	34	29	36	27	35
Kommentoinut verkkoon toisen blogia	4	12	6	15	5	13
Kommentoinut uutisia verkkolehtien tai telvisiokanvien sivuille	8	11	7	8	8	9
Ylläpitänyt blogia	2	5	3	5	2	5

¹⁾ Viimeisten kolmen kuukauden aikana

Verkkomedian ja siihen liittyvän sosiaalisen median seuraaminen oli aiemmin varsin ikäsidonnaista. Vielä vuonna 2010 yli 45-vuotiaita vanhempien osalta verkkolehtien ja uutissivujen lukeminen väheni voimakkaasti. Sama ilmiö on havaittavissa vielä jyrkempänä sosiaaliseen mediaan kirjoittamisen ja kommentoinnin osalta.

Vuoteen 2014 mennessä erot ikäryhmien välillä olivat tasoittuneet selvästi ja samanlainen kehitys on jatkunut sen jälkeenkin. Vuonna 2017 alle 55-vuotiaiden joukossa ei ole merkittäviä ikäryhmittäisiä eroja verkkolehtien ja uutissivujen lukemisessa eikä myöskään aktiivisessa sosiaaliseen mediaan osallistumisessa. Vanhemmissa ikäryhmissä verkkolehtien ja uutissivujen seuraaminen vähenee, mutta ei niin paljoa kuin aiemmin. Esimerkiksi 75–89-vuotiaista 28 prosenttia seurasi verkkolehtiä tai uutissivuja kun kolme vuotta aiemmin heistä seuraajia oli vain 20 prosenttia.

Nuorempien ikäryhmien kohdalla verkkolehtien ja -uutisten lukeminen on jo niin yleistä, että se tuskin enää nykyisestä kasvaa. Aktiivisempi osallistuminen, kommentoiden ja kirjoittaen verkkolehtiin, blogeihin keskustelupalstoille on vähemmän ikäsidonnaista kun aiemmin. Muutos johtuu paljolti siitä, että erityisesti nuoret ovat jättäneet tämän osan sosiaalista mediaa ja ilmeisesti siirtyneet jonnekin muualle.

²⁾ Pois lukien päivitykset yhteisöpalveluihin, verkkokeskustelu yms.

Taulukko 7. Verkkolehtien ja uutissivujen seuraaminen ja keskustelufoorumille kirjoittaminen, iän mukaan 2017, 2014 ja $2010^{1)}$

%-osuus väestöstä	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64	65–74	75–89 ²⁾		
Verkkolehtien ja uutissivujen seuraaminen									
2017	89	96	93	90	79	59	28		
2014	87	93	86	82	71	50	20		
2010	92	92	85	74	61	35			
Keskustelufoorumill	e kirjoit	taminen							
2017	12	13	12	9	5	3	1		
2014	43	42	35	22	11	5	1		
2010	43	34	27	14	5	2			

¹⁾ Viimeisten kolmen kuukauden aikana

²⁾ Vuoden 2010 tutkimuksen yläikäraja oli 74 vuotta

4. Jakamistalous: internetin majoitus ja kyytipalveluiden käyttö ja tavarakauppa

Tässä jakamistaloudella tarkoitetaan sitä, että yksityishenkilöt myyvät, vaihtavat tai antavat ilmaiseksi tavaroita ja palveluita internetissä. Myyminen, vaihtaminen ja antaminen tehdään kaupallisissa välityspalveluissa, eli niin sanotuilla alustoilla, tai yksityishenkilöiden itse ylläpitämillä digitaalisilla "markkinapainoilla". Ne molemmat toimivat pelkästään välittäjinä. Itse transaktio tapahtuu aina yksityishenkilöiden välillä. Jakamistalouden vertaistoiminta (peer-to-peer) on pääsääntöisesti yksityishenkilöiden välistä seuraavin poikkeuksin. Yritykset ensinnäkin voivat ostaa yksityishenkilöiltä palveluita tai tavaroita. Lisäksi, yksityishenkilöt voivat perustaa mikroyrityksiä esimerkiksi hieman laajempaa tavaroiden ja palveluiden myymistä varten, mikä ei varsinaisesti muuta toiminnan luonnetta.

Jakamistalousalustoja on monenlaisia. Osa on suuria kaupallisia palveluja, joissa on kehittyneitä ominaisuuksia kuten maksujen välitys, monipuoliset hakutoiminnot, tarjonnan markkinointi sekä sen arviointimahdollisuus. Alustoja käytetään niiden verkkosivuilta tai sovelluksella. Majoituksen välityspalvelu Airbnb on esimerkki suuresta kaupallisesta alustasta.

Yksityishenkilöiden ylläpitämien markkinapaikojen toiminta on sekin yleensä organisoitua siten, että ne ovat avoimia, mutta edellyttävät rekisteröitymistä ja sääntöjen noudattamista. Ominaisuuksia (maksujen välitys jne.) niissä on vähemmän kuin kaupallisissa alustoissa. Hyvä esimerkki tällaisesta toiminasta on Facebook-ryhmät, joissa myydään ja vaihdetaan jonkun suppeamman kategoria tavaroita, kuten harrastusvälineitä tai lasten vaatteita.

Jakamistalouden kaltaista toimintaa on ollut olemassa ennenkin, mutta internet on aivan viime aikoina mahdollistanut sen tuomisen uudelle tasolle, varsinkin palveluiden osalta.

Jakamistalous on Suomessa majoitus- ja kyytipalvelujen osalta vielä melko vähäistä, sen sijaan käytettyjen tavaroiden kauppa on yleistä. Vain viisi prosenttia 16–89-vuotiaista suomalaisista oli 12 kuukauden aikana vuokrannut majoitusta suoraan yksityishenkilöltä välitykseen erikoistuneen nettipalvelun kautta. Yleisintä vuokraaminen oli 35–44-vuotiaiden parissa (10 %). Yhteisöpalvelun tai muun nettisivuston kautta majoitusta oli yksityishenkilöltä vuokrannut vielä harvempi, vain kolme prosenttia.

Suomessa on tyypillisesti vuokrattu kesämökkejä. Henkilöt, jotka antavat oman kesämökkinsä vuokralle, tekevät sen usein vuokraamisen erikoistuneen yrityksen kautta. Koska vuokranantaja ja vuokraaja eivät tee sopimusta keskenään vaan molemmat tekevät sen välitysyrityksen kanssa, tätä toimintaa ei tässä lasketa jakamistalouteen. Vuonna 2017 12 prosenttia suomalaisista oli vuoden aikana vuokrannut mökkejä tai muuta lyhytaikaista majoitusta näiltä välitysyrityksiltä

Taulukko 8. Majoituksen vuokraaminen suoraan yksityishenkilöltä 2017 1)

	Välitykseen erikoistuneen nettisivuston (esim. Airbnb) kautta	Yhteisöpalvelun tai jonkun muun nettisivuston kautta
	%-osuus väestöstä	%-osuus väestöstä
16-24	6	3
25-34	8	5
35-44	10	4
45-54	8	7
55-64	4	2
65-74	1	1
75-89	0	1
Miehet	5	3
Naiset	6	3
Kaikki	5	3

¹⁾ Viimeisen 12 kuukauden aikana

Majoituksen ohella kyytien myyminen on tyypillinen jakamistalouden palvelu. Suomessa sekin on melko harvinaista. Vain neljä prosenttia suomalaisista oli käyttänyt vuoden aikana yksityishenkilöiden ajamien

maksullisten kyytien välityspalveluita. Yleisimmin niitä olivat käyttäneet 25–34-vuotiaat (10 %). Luvuissa näkyy se, että suuret kansainväliset kyytien välityspalvelut eivät toimi Suomessa. Tunnetuin palvelu keskeytti toiminnan Suomessa, koska kyytipalvelun harjoittamiseen tarvitaan taksilupa. Mahdollisesti osa kyytipalveluita käyttäneistä vastaajista on käyttänyt niitä ulkomailla. Muualla internetissä esimerkiksi yhteisöpalveluryhmissä välitettyjä kimppakyytejä oli käyttänyt vain prosentti 16–89-vuotiaista.

Jakamistalous on kehittynyt Euroopan maissa hyvin eri tahtiin. Iso-Britanniassa peräti 28 prosenttia 16–74-vuotiaista oli vuokrannut majoitusta yksityishenkilöiltä vuoden aikana joko välitykseen erikoistuneiden sivustojen kautta tai muualta internetistä esimerkiksi yhteisöpalveluista¹⁾.

Suomessa vastaava osuus oli 9 prosenttia. Yksityishenkilöiden ajamia kyytejä oli Iso-Britanniassa samalla tavoin internetistä hankkinut 22 prosenttia ja Suomessa 6 prosenttia. Tanskassa jakamistalouteen osallistuminen on hieman yleisempää kuin Suomessa. Siellä majoitusta oli jakamistalousalustoilta hankkinut 10 prosenttia 16–74-vuotiaista ja kyytejä 7 prosenttia. ²⁾.

Taulukko 9. Internetin kyydinvälityspalvelujen ja kimppakyytien käyttäminen 2017¹⁾

	Käyttänyt yksityisten ajamien maksullisten kyytien välityspalveluja (esim. Uber)	Käyttänyt internetissä esim. yhteisöpalveluissa välitettyjä kimppakyytejä
	%-osuus väestöstä	%-osuus väestöstä
16-24	8	5
25-34	10	3
35-44	7	0
45-54	3	2
55-64	1	0
65-74	0	0
75-89	0	0
Miehet	5	1
Naiset	4	1
Kaikki	4	1

¹⁾ Viimeisen 12 kuukauden aikana

Yleisin jakamistalouden muoto Suomessa on tavaroiden kauppa. Neljännes suomalaisista oli ostanut internetin kautta käytettyjä tavaroita viimeisen kolmen kuukauden aikana. Luku saattaa sisältää jonkin verran myös käytettyjen tavaroiden ostamista yrityksiltä, mutta se osoittaa silti tavaroiden ostaminen yksityishenkilöiltä olevan selvästi yleisempää kuin majoituksen tai kyytipalvelujen ostaminen yksityishenkilöiltä. Yleisimmin käytettyjä tavaroita ostavat 25–34-vuotiaat. Omia tavaroita tai palveluita oli puolestaan myynyt 21 prosenttia suomalaisista.

Käytettyjen tavaroiden ostaminen että omien tavaroiden ja palveluiden myyminen on yleistynyt. Vuodesta 2012 ostaminen yleistyi 19 prosentista 24 prosenttiin ja myyminen 24 prosentista 28 prosenttiin. Vertailutiedot koskevat 16–74-vuotiaita.

¹⁾ Internet access – households and individuals: 2017. How the internet is used, internet shopping by adults (aged 16 and over) and household internet access. Statistical bulletin. Office for National Statistics. 3.8.2017.

²⁾ Hver femte dansker deltager i deleøkonomien. Nyt fra Danmarks Statistics. Nr 266. 22.6.2017.

Taulukko 10. Internetin käyttö omien tuotteiden ja palveluiden myyntiin ja käytettyjen tavaroiden ostamiseen 2017 $^{1)}$

	Omien tavaroiden, tuotteiden ja palveluiden myyminen	Käytettyjen tavaroiden ostaminen
	%-osuus väestöstä	%-osuus väestöstä
16-24	20	23
25-34	38	42
35-44	33	36
45-54	23	32
55-64	17	21
65-74	11	11
75-89	2	3
Miehet	19	27
Naiset	24	24
Kaikki	21	25

¹⁾ Viimeisen 3 kuukauden aikana.

5. Poliittisen päätöksenteon seuraaminen internetissä

Suomalaiset ovat selvästi kiinnostuneempia hakemaan internetistä tietoa kunnallisesta asioiden valmistelusta ja päätöksenteosta kuin hallituksen, eduskunnan tai ministeriöiden päätöksenteosta.

Vuonna 2017 16–89-vuotiaista suomalaisista 28 prosenttia oli 12 kuukauden aikana hakenut internetistä tietoja kunnanhallituksen, valtuuston tai lautakuntien käsittelemistä asioista ja päätöksistä. Hallituksen, eduskunnan tai ministeriöiden käsittelemiä esityksiä, päätöksiä tai niiden valmisteluista sen sijaan haki vuoden aikana tietoja vain 11 prosenttia suomalaisista.

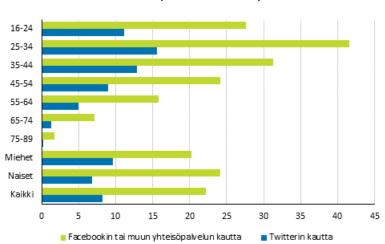
Tiedonhakua suoraan politiikassa käsiteltävistä asioista ja tehdyistä päätöksistä tutkittiin edellisen kerran vuonna 2011. Silloin tietojen haku kunnallisesta päätöksenteosta oli yhtä yleistä kuin vuonna 2017. Valtakunnan tason päätöksentekoon liittyvä suora tiedonhaku oli tuolloin kuitenkin lähes kaksi kertaa yleisempää verrattuna vuoteen 2017.

Internetin käytössä poliittista valmistelua ja päätöksiä koskevan tiedon lähteenä on alueellisia eroja. Pääkaupunkiseudun kunnissa asuvat hakivat muuta maata useammin tietoja kunnallispoliittisesta päätöksenteosta. Ero muihin kuntaryhmiin, joita tutkimuksessa ovat suuret kaupungit (yli 80000 as.), muut kaupunkimaiset kunnat sekä taajaan asutut ja maaseutumaiset kunnat, ei kuitenkaan ole suuri. Tietoa valtakunnallisesta päätöksenteosta hakivat selvästi muita enemmän sekä pääkaupunkiseudulla että suurissa kaupungeissa asuvat.

Vuoden 2017 tutkimuksessa kysyttiin onko seurannut kunnanvaltuutetun, kansanedustajan tai muun suomalaisen poliitikon viestejä Twitterin, Facebookin tai jonkin muun yhteisöpalvelun kautta. Kysyttiin myös sähköpostin kautta tapahtuvasta viestien seuraamisesta tai yhteydenpidosta.

Yhteisöpalvelujen kautta poliitikkojen viestejä seurasi 22 prosenttia 16–89-vuotiaista suomalaisista. Nimenomaan Facebookin kautta viestien seuraajia on 20 prosenttia ja muiden yhteisöpalveluiden kautta seuraajia oli neljä prosenttia. Twitterin kautta viestejä seuraasi kahdeksan prosenttia ja sähköpostitse seurasi tai oli yhteydessä neljä prosenttia suomalaisista. Poliitikkojen viestien seuraaminen verkossa oli varsin ikäsidonnaista. 25–34-vuotiaista seurasi viestejä jossain yhteisöpalvelussa 42 prosenttia kun yli 65-vuotiaista heitä oli vain viisi prosenttia.

Suomalaisten aktiivisuutta yhteiskunnallisten asioiden suhteen selvitettiin väljästi kysymällä ovatko he jäsenenä osallistuneet jonkin yhdistyksen, ammattiliiton tai puolueen kokoukseen vuoden aikana. Kaikista 16–89-vuotiaista heitä oli 14 prosenttia. Nämä järjestöissä aktiiviset suomalaiset hakivat tietoja kunnallisesta päätöksenteosta kaksi kertaa yleisemmin kuin muut. He ovat myös valtakunnallisesta päätöksenteon ja poliitikkojen verkkoviestien seuraajia lähes kaksi kertaa yleisemmin kuin muut.

Kuvio 3. Jonkin suomalaisen poliitikon viestejä yhteisöpalveluissa tai Twitterissä seuranneet, viiteaika 12 kk, vuosi 2017

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kotitaloudessa tietokone 2017, %-osuus talouksista

	Jokin tietokone/ kaikki kotitaloudet	Jokin tietokone/yhden hengen taloudet	Jokin tietokone/ kahden hengen taloudet	Jokin tietokone/ kolmen tai useamman hengen taloudet
	%-osuus talouksista	a		
nettotulot alle 2100 €/kk	75	71	84	96
nettotulot 2100 - 3099 €/kk	93	96	90	99
nettotulot 3100 - 5099 €/kk	99	95	99	99
nettotulot 5100 €/kk tai yli	100		99	100
Pääkaupunkiseutu	93	84	97	100
Suuret kaupungit	89	78	95	100
Muut kaupunkimaiset kunnat	87	74	91	99
Taajaan asutut / maaseutumaiset kunnat	82	62	86	97
Kaikki kotitaloudet	87	73	91	99

Liitetaulukko 2. Kotitaloudessa kannettava tietokone 2017, %-osuus talouksista

	Kannettava tietokone/ kaikki kotitaloudet	Kannettava tietokone/yhden hengen taloudet	Kannettava tietokone/ kahden hengen taloudet	Kannettava tietokone/ kolmen tai useamman hengen taloudet
	%-osuus talouksista	ì		
nettotulot alle 2100 €/kk	56	50	72	
nettotulot 2100 - 3099 €/kk	75	81	68	86
nettotulot 3100 - 5099 €/kk	86		83	90
nettotulot 5100 €/kk tai yli	94		95	94
Pääkaupunkiseutu	84	69	88	97
Suuret kaupungit	72	54	82	89
Muut kaupunkimaiset kunnat	70	59	68	88
Taajaan asutut / maaseutumaiset kunnat	66	45	69	87
Kaikki kotitaloudet	71	55	74	89

Liitetaulukko 3. Kotitaloudessa pöytätietokone 2017, %-osuus talouksista

	Pöytätietokone/ kaikki kotitaloudet	Pöytätietokone/yhden hengen taloudet	Pöytätietokone/ kahden hengen taloudet	Pöytätietokone/ kolmen tai useammar hengen taloudet	
	%-osuus talouksis	ta			
nettotulot alle 2100 €/kk	24	20	32		
nettotulot 2100 - 3099 €/kk	38		40	50	
nettotulot 3100 - 5099 €/kk	42		40	46	
nettotulot 5100 €/kk tai yli	45		43	47	
Pääkaupunkiseutu	35		38	41	
Suuret kaupungit	41	29	42	54	
Muut kaupunkimaiset kunnat	37	21	38	48	
Taajaan asutut / maaseutumaiset kunnat	36		35	48	

	Pöytätietokone/ kaikki kotitaloudet	Pöytätietokone/yhden hengen taloudet	Pöytätietokone/ kahden hengen taloudet	Pöytätietokone/ kolmen tai useamman hengen taloudet
	%-osuus talouksist	а		
Kaikki kotitaloudet	35	22	38	48

Liitetaulukko 4. Kotitaloudessa tablettitietokone 2017, %-osuus talouksista

	Tablettitietokone/ kaikki kotitaloudet	Tablettitietokone/yhden hengen taloudet	Tablettitietokone/ kahden hengen taloudet	Tablettitietokone/ kolmen tai useamman hengen taloudet		
	%-osuus talouksista					
nettotulot alle 2100 €/kk	29	22	43			
nettotulot 2100 - 3099 €/kk	50	37	49	76		
nettotulot 3100 - 5099 €/kk	76		69	86		
nettotulot 5100 €/kk tai yli	86		83	89		
Pääkaupunkiseutu	62	37	65	91		
Suuret kaupungit	53	31	63	82		
Muut kaupunkimaiset kunnat	52	25	55	85		
Taajaan asutut / maaseutumaiset kunnat	46		48	75		
Kaikki kotitaloudet	52	27	56	82		

Liitetaulukko 5. Kotitaloudessa internetyhteys 2017, %-osuus talouksista

	Kotoa internetyhteys/kaikki kotitaloudet	Kotoa internetyhteys/yhden hengen taloudet	Kotoa internetyhteys/kahden hengen taloudet	Kotoa internetyhteys/ kolmen tai useamman hengen taloudet
	%-osuus talouksista			
nettotulot alle 2100 €/kk	77	73	85	96
nettotulot 2100 - 3099 €/kk	94	98	91	99
nettotulot 3100 - 5099 €/kk	100	98	100	100
nettotulot 5100 €/kk tai yli	100		99	100
Pääkaupunkiseutu	93	85	97	100
Suuret kaupungit	90	80	95	100
Muut kaupunkimaiset kunnat	88	76	92	99
Taajaan as/maaseutum. kunnat	83	66	87	98
Kaikki kotitaloudet	88	75	92	99

Liitetaulukko 6. Kotitalouden käytössä olevia laajakaistaliittymiä, asunnon sisäinen WLAN-verkko 2017, %-osuus talouksista

	Kiinteä laajakaistaliittymä	Langaton yhteys tietokoneeseen 3G/4G-matkapuhelin verkon kautta	Matkapuhelin 3G/4G-liittymän kautta	Jonkin liittymän lisänä asunnon sisäinen WLAN-verkko
	%-osuus talouksis	ta		
nettotulot alle 2100 €/kk	43	43	57	35
nettotulot 2100 - 3099 €/kk	53	61	80	56
nettotulot 3100 - 5099 €/kk	65	65	93	77
nettotulot 5100 €/kk tai yli	70	71	96	89
Pääkaupunkiseutu	76	51	82	69
Suuret kaupungit	59	54	76	56
Muut kaupunkimaiset kunnat	51	57	77	58
Taajaan as/maaseutum. kunnat	39	58	66	46
Kaikki kotitaloudet	53	56	74	56

Liitetaulukko 7. Kotitalouden käytössä olevia kiinteitä ja langattomia laajakaistaliittymiä 2017, %-osuus talouksista

	Kiinteä laajakaistaliittymä/ yhden hengen taloudet	Kiinteä laajakaistaliittymä/ kahden hengen taloudet	Kiinteä laajakaistaliittymä/ kolmen tai useamman hengen taloudet			Langaton yhteys tietokoneeseen/ kolmen tai useamman hengen taloudet
	%-osuus talouksist	a				
nettotulot alle 2100 €/kk	42	47		40	51	
nettotulot 2100 - 3099 €/kk	58	49	56	60	60	68
nettotulot 3100 - 5099 €/kk		64	65		67	64
nettotulot 5100 €/kk tai yli		71	69		75	69
Pääkaupunkiseutu	70	80	79	38	58	58
Suuret kaupungit	51	61	70	44	59	64
Muut kaupunkimaiset kunnat	42	51	65	44	62	66
Taajaan as/maaseutum. kunnat	26	42	51	44	60	71
Kaikki kotitaloudet	44	54	64	43	60	66

Liitetaulukko 8. Kotitalouden käytössä olevia 3G/4G-liittymiä matkapuhelimeen, asunnon sisäisiä WLAN-verkkoja 2017, %-osuus talouksista

	Matkapuhelin 3G/4G-liittymän kautta/ yhden hengen taloudet	Matkapuhelin 3G/4G-liittymän kautta/ kahden hengen taloudet	kautta/ kolmen tai useamman	sisäinen	Jonkin muun liittymän lisänä asunnon sisäinen WLAN-verkko/kahden hengen taloudet	Jonkin muun liittymän lisänä asunnon sisäinen WLAN-verkko/kolmen tai useamman hengen taloudet
	%-osuus talouks	sista				
nettotulot alle 2100 €/kk	50	71		28	49	
nettotulot 2100 - 3099 €/kk	84	71	97	54	51	73
nettotulot 3100 - 5099 €/kk		90	96		72	84
nettotulot 5100 €/kk tai yli		94	97		83	93
Pääkaupunkiseutu	64	87	96	46	76	90
Suuret kaupungit	61	82	98	35	65	84
Muut kaupunkimaiset kunnat	62	77	96	40	56	86
Taajaan as/maaseutum. kunnat	41	67	93		48	77
Kaikki kotitaloudet	56	76	95	33	58	83

Liitetaulukko 9. Internetin käyttö ja käytön useus 2017, %-osuus väestöstä

	Käyttänyt viimeisen 3 kk aikana	Käyttää päivittäin tai lähes päivittäin	Käyttää yleensä useita kertoja päivässä	Käyttää viikoittain (mutta ei päivittäin)	Käyttää harvemmin kuin viikottain	Ei ole käyttänyt internetiä koskaan
16-24v	100	98	95	2	0	0
25-34v	100	99	96	1	0	0
35-44v	99	97	91	1	1	1
45-54v	99	93	87	4	2	1
55-64v	91	80	69	8	3	7
65-74v	75	59	43	11	5	21
74-89v	37	23	15	10	4	56
Opiskelija	100	98	96	1	0	0
Työllinen	99	94	87	4	2	1
Eläkeläinen	63	49	37	10	4	32
Perusasteen koulutus	70	60	50	7	3	26
Keskiasteen koulutus	96	88	81	6	2	3
Korkea-asteen koulutus	100	97	93	3	0	0
Pääkaupunkiseutu	95	91	85	3	1	4
Suuret kaupungit	90	85	78	4	1	9
Muut kaupunkimaiset kunnat	87	80	72	5	2	11
Taajaan as/maaseutum. kunnat	82	71	62	8	3	15
Miehet	89	83	76	5	2	9
Naiset	87	79	71	6	2	11
Kaikki	88	81	73	5	2	10

Liitetaulukko 10. Internetin käyttö eri laitteilla 2017, %-osuus väestöstä¹⁾

	Tablettitietokoneella	Kannettavalla tietokoneella	Pöytätietokoneella	Matkapuhelimella	Muulla pienlaitteella
16-24v	51	73	50	99	10
25-34v	52	78	52	96	11
35-44v	63	80	51	91	8
45-54v	56	77	52	86	8
55-64v	43	70	36	65	2
65-74v	27	48	24	38	0
74-89v	14	18	13	7	0
Opiskelija	46	77	57	98	9
Työllinen	59	79	49	88	8
Eläkeläinen	23	39	22	29	1
Perusasteen koulutus	27	45	25	47	3
Keskiasteen koulutus	48	71	48	81	7
Korkea-asteen koulutus	64	85	52	90	7
Pääkaupunkiseutu	55	77	45	82	8
Suuret kaupungit	49	66	47	72	6
Muut kaupunkimaiset kunnat	44	64	39	73	5
Taajaan as/maaseutum. kunnat	37	58	36	61	4
Miehet	46	68	44	73	8
Naiset	45	64	38	70	3
Kaikki	45	66	41	71	6

¹⁾ Käyttänyt viimeisen 3 kk aikana kysyttyä laitetta internet-yhteyteen missä tahansa paikassa

Liitetaulukko 11. Matkapuhelimen käyttö 2017, %-osuus väestöstä

	Käyttänyt matkapuhelinta ¹⁾	Omassa käytössä älypuhelin ²⁾
16-24v	100	99
25-34v	100	97
35-44v	100	93
45-54v	100	89
55-64v	100	77
65-74v	99	49
75-89v	91	15
Opiskelija	100	98
Työllinen	100	92
Eläkeläinen	96	39
Perusasteen koulutus	97	55
Keskiasteen koulutus	99	86
Korkea-asteen koulutus	100	91
Pääkaupunkiseutu	99	87
Suuret kaupungit	99	77
Muut kaupunkimaiset kunnat	99	78
Taajaan as/maaseutum. kunnat	98	67
Miehet	99	77
Naiset	99	76
Kaikki	99	77

¹⁾ Käyttänyt matkapuhelinta viimeisen 3 kk aikana, käyttötapaa ei määritelty.

^{2) 3}G- tai 4G-internetyhteydellä varustettu matkapuhelin, jossa on kosketusnäyttö

Liitetaulukko 12. Internetin käyttö kannettavalla tietokoneella muualla kuin kotona tai työpaikalla 2017, %-osuus väestöstä¹⁾

	Kannettavalla tietokoneella (molemmat yhteystyypit)	Kannettavalla tietokoneella matkapuhelinverkon kautta	Kannettavalla tietokoneella julkisen WLAN:n kautta
16-24v	49	39	32
25-34v	38	32	23
35-44v	38	33	24
45-54v	34	30	19
55-64v	29	24	13
65-74v	16	12	6
75-89v	4	3	2
Opiskelija	50	39	38
Työllinen	38	33	21
Eläkeläinen	12	9	5
Perusasteen koulutus	20	17	10
Keskiasteen koulutus	30	26	16
Korkea-asteen koulutus	43	36	28
Pääkaupunkiseutu	42	36	28
Suuret kaupungit	34	28	21
Muut kaupunkimaiset kunnat	28	24	15
Taajaan as/maaseutum. kunnat	21	18	9
Miehet	34	29	18
Naiset	27	22	17
Kaikki	30	26	17

¹⁾ Käyttänyt kannettavaa tietokonetta viimeisen 3 kk aikana langattomaan internet-yhteyteen muualla kuin kotona tai työpaikalla.

Liitetaulukko 13. Internetin käyttö tabletilla muualla kuin kotona tai työpaikalla 2017, %-osuus väestöstä $^{1)}$

	Tabletilla (molemmat yhteystyypit)	Tabletilla matkapuhelinverkon kautta	Tabletilla julkisen WLAN:n kautta
16-24v	25	19	15
25-34v	30	27	12
35-44v	35	26	17
45-54v	35	29	18
55-64v	29	23	16
65-74v	15	12	7
75-89v	7	5	2
Opiskelija	24	19	14
Työllinen	36	31	17
Eläkeläinen	13	10	6
Perusasteen koulutus	14	11	7
Keskiasteen koulutus	28	24	11
Korkea-asteen koulutus	39	32	23
Pääkaupunkiseutu	32	27	17
Suuret kaupungit	29	24	16
Muut kaupunkimaiset kunnat	24	21	12
Taajaan as/maaseutum. kunnat	21	18	8
Miehet	28	24	13
Naiset	24	20	12
Kaikki	26	22	13

¹⁾ Käyttänyt tablettitietokonetta viimeisen 3 kk aikana langattomaan internet-yhteyteen muualla kuin kotona tai työpaikalla.

Liitetaulukko 14. Internetin käyttö matkapuhelimella muualla kuin kotona tai työpaikalla 2017, %-osuus väestöstä¹⁾

	Matkapuhelimella (molemmat yhteystyypit)	Matkapuhelimella matkapuhelinverkon kautta	Matkapuhelimella julkisen WLAN:n kautta
16-24v	93	86	42
25-34v	93	90	37
35-44v	90	87	38
45-54v	82	81	28
55-64v	60	58	19
65-74v	33	31	8
75-89v	5	5	1
Opiskelija	95	86	48
Työllinen	84	81	31
Eläkeläinen	26	25	7
Perusasteen koulutus	43	40	17
Keskiasteen koulutus	77	75	24
Korkea-asteen koulutus	86	84	37
Pääkaupunkiseutu	79	77	37
Suuret kaupungit	69	67	26
Muut kaupunkimaiset kunnat	69	65	24
Taajaan as/maaseutum. kunnat	57	55	18
Miehet	70	67	26
Naiset	66	63	25
Kaikki	68	65	25

¹⁾ Käyttänyt matkapuhelinta viimeisen 3 kk aikana langattomaan internet-yhteyteen muualla kuin kotona tai työpaikalla.

Liitetaulukko 15. Internetin käyttö muulla pienlaitteella muualla kuin kotona tai työpaikalla 2017, %-osuus väestöstä¹⁾

	Muulla pienlaitteella (molemmat yhteystyypit)	Muulla pienlaitteella matkapuhelinverkon kautta	Muulla pienlaitteella julkisen WLAN:n kautta
16-24v	4	3	0
25-34v	4	3	1
35-44v	3	2	1
45-54v	4	4	1
55-64v	1	1	0
65-74v	0	0	0
75-89v	0	0	0
Opiskelija	3	3	0
Työllinen	3	3	1
Eläkeläinen	1	1	0
Perusasteen koulutus	1	1	0
Keskiasteen koulutus	3	2	1
Korkea-asteen koulutus	3	3	2
Pääkaupunkiseutu	3	3	2
Suuret kaupungit	3	3	1
Muut kaupunkimaiset kunnat	2	2	0
Taajaan as/maaseutum. kunnat	1	1	0
Miehet	4	3	1
Naiset	1	1	0
Kaikki	2	2	1

¹⁾ Käyttänyt muuta pienlaitetta (esim. MP3-soitin, käsipelikonsoli, lukulaite tai älykello) viimeisen 3 kk aikana langattomaan internet-yhteyteen muualla kuin kotona tai työpaikalla.

Liitetaulukko 16. Internetin käyttö vähintään viikoittain mobiililaitteella, muualla kuin kotona tai työpaikalla 2017, %-osuus väestöstä¹⁾

	Kannettavalla tietokoneella	Tabletilla	Matkapuhelimella	Muulla pienlaitteella
16-24v	26	9	78	1
25-34v	19	13	82	1
35-44v	19	14	79	2
45-54v	17	21	71	2
55-64v	16	17	50	1
65-74v	7	10	25	0
75-89v	2	4	3	0
Opiskelija	29	9	78	1
Työllinen	20	19	73	2
Eläkeläinen	5	7	19	0
Perusasteen koulutus	10	7	36	0
Keskiasteen koulutus	16	14	66	1
Korkea-asteen koulutus	22	19	74	2
Pääkaupunkiseutu	22	16	69	1
Suuret kaupungit	18	14	58	2
Muut kaupunkimaiset kunnat	14	13	57	1
Taajaan as/maaseutum. kunnat	11	11	49	1
Miehet	18	15	60	2
Naiset	13	11	55	1
Kaikki	16	13	58	1

¹⁾ Käyttänyt kannettavaa tietokonetta, tablettia, matkapuhelinta tai muuta pienlaitetta viimeisen 3 kk aikana langattomaan internet-yhteyteen muualla kuin kotona tai työpaikalla.

Liitetaulukko 17. Internetin käyttötavat tablettitietokoneella 2017, %-osuus väestöstä 1)

	Lukenut internetissä verkkolehtien tai televisioyhtiöiden uutissivuja	Lukenut sähköposteja	Lukenut internetissä ladattavia kirjoja	Pelannut pelejä, katsellut kuvia/videoita tai kuunnellut musiikkia	Käyttänyt podcast-palvelua	Osallistunut internetissä yhteisöpalveluihin	Ostanut jotain internetin kautta
16-24v	24	23	7	29	3	26	15
25-34v	32	27	7	36	4	28	20
35-44v	43	35	9	43	2	27	26
45-54v	44	38	9	36	4	28	27
55-64v	35	30	5	27	1	17	15
65-74v	21	18	2	12	1	10	6
75-89v	11	8	1	6	0	4	2
Opiskelija	22	20	7	25	3	24	14
Työllinen	43	37	8	39	3	28	25
Eläkeläinen	18	15	2	11	0	8	5
Perusasteen koulutus	18	15	4	15	1	11	8
Keskiasteen koulutus	32	27	5	30	2	21	16
Korkea-asteen koulutus	48	41	10	43	4	33	29
Pääkaupunkiseutu	36	31	11	34	4	24	22
Suuret kaupungit	35	30	5	32	3	23	18
Muut kaupunkimaiset kunnat	32	26	6	27	2	21	17
Taajaan as/maaseutum. kunnat	25	21	3	23	1	15	11
Miehet	33	27	6	29	3	19	17
Naiset	30	27	6	27	2	22	17
Kaikki	31	27	6	28	2	21	17

¹⁾ Käyttänyt viimeisten 3 kuukauden aikana.

Liitetaulukko 18. Internetin käyttötavat matkapuhelimella 2017, %-osuus väestöstä 1)

	Lukenut internetissä verkkolehtien tai televisioyhtiöiden uutissivuja	Lukenut sähköposteja	Lukenut internetissä ladattavia kirjoja	Pelannut pelejä, katsellut kuvia/videoita tai kuunnellut musiikkia	Käyttänyt podcast-palvelua	Osallistunut internetissä yhteisöpalveluihin	Ostanut jotain internetin kautta
16-24v	83	95	12	97	16	90	45
25-34v	90	92	15	88	19	83	46
35-44v	81	86	14	78	11	74	42
45-54v	72	73	7	60	6	54	23
55-64v	50	50	4	36	2	33	11
65-74v	27	27	0	13	1	15	4
75-89v	4	5	0	2	0	2	1
Opiskelija	82	96	16	95	15	24	40
Työllinen	76	78	8	68	10	28	33
Eläkeläinen	21	21	1	12	1	8	4
Perusasteen koulutus	37	40	7	36	5	11	16
Keskiasteen koulutus	69	72	8	62	10	21	29
Korkea-asteen koulutus	78	81	9	69	9	33	32
Pääkaupunkiseutu	73	77	13	66	12	24	34
Suuret kaupungit	63	66	8	58	8	23	28
Muut kaupunkimaiset kunnat	59	63	7	54	7	21	21
Taajaan as/maaseutum. kunnat	50	52	4	44	7	15	20
Miehet	61	64	7	56	10	49	24
Naiset	59	63	8	53	7	54	26
Kaikki	60	63	8	55	8	51	25

¹⁾ Käyttänyt viimeisten 3 kuukauden aikana.

Liitetaulukko 19. Internetin käyttötarkoitusten yleisyys 2017, %-osuus väestöstä $^{1)}$

	16-24v	25-34v	35-44v	45-54v	55-64v	65-74v	75-89v	Miehet	Naiset	Kaikki
Sähköpostien lähettäminen tai vastaanotto	98	99	98	95	84	62	28	84	83	83
Pankkiasiat	79	97	98	96	86	66	30	82	81	82
Tavaroita ja palveluita koskeva tiedonetsintä	91	97	91	91	82	60	25	80	78	79
Verkkolehtien tai televisioyhtiöiden uutissivujen lukeminen	89	96	93	90	79	59	28	80	78	79
Sairauksiin. ravitsemukseen tai terveyteen liittyvä tiedon etsintä	75	80	78	71	61	46	21	56	72	64
Pikaviestipalveluiden käyttö älypuhelimella	97	95	86	69	54	25	5	62	65	63
Musiikin kuuntelu	99	94	79	67	47	24	9	64	59	61
Yhteisöpalveluiden (esim. Facebook) seuraaminen	96	92	81	64	44	26	12	59	62	61
Matka- ja majoituspalvelujen selailu	56	70	73	71	55	38	14	56	57	56
Blogien lukeminen	50	66	57	46	37	20	10	36	49	42
Ajan varaaminen lääkärille	28	44	45	47	38	26	9	30	41	36
Tallentanut tiedostoja pilvipalvelun levyasemalle	58	53	46	35	23	13	4	36	32	34
Pelien pelaaminen interetissä tai lataaminen omalle koneelle	63	46	42	28	21	19	8	37	29	33
Ulkomaisten verkkolehtien tai televisioyhtöiden uutissivujen lukeminen	57	52	52	31	20	9	3	37	28	33
Internet-puhelut ja videopuhelut	57	47	43	28	23	15	8	33	31	32
Työn etsimiseen	61	46	34	28	12	0	0	22	30	26
Käytettyjen tavaroiden ostaminen	23	42	36	32	21	11	3	27	24	25
Omien tavaroiden, tuotteiden ja palveluiden myynti	20	38	33	23	17	11	2	19	24	21
Ammattiin liittyvän yhteisöpalvelun (esim. Linkedln) seuraaminen	12	28	36	22	12	3	0	19	16	17
Kirjoittanut keskustelufoorumille	12	13	12	9	5	3	1	11	5	8
Kirjoitanut omaan blogiinsa	2	5	3	2	1	1	0	2	3	2

¹⁾ Käyttötarkoitusten yleisyys viimeisten 3 kuukauden aikana.

Liitetaulukko 20. Internetin käyttö puheluihin, pikaviestintään älypuhelimella, sähköpostiin ja pilvitallentamiseen 2017, %-osuus väestöstä¹⁾

	Käyttänyt internetiä puheluihin tai videopuheluihin	Käyttänyt internetissä pikaviestipalvelua älypuhelimella	Käyttänyt sähköpostia	Tallentanut tiedostoja internetin henkilökohtaiseen levytilaan viimeisten 3 kk aikana
16-24v	57	97	98	58
25-34v	47	95	99	53
35-44v	43	86	98	46
45-54v	28	69	95	35
55-64v	23	54	84	23
65-74v	15	25	62	13
75-89v	8	5	28	4
Opiskelija	55	98	99	64
Työllinen	35	78	96	38
Eläkeläinen	13	21	53	10
Perusasteen koulutus	25	40	62	23
Keskiasteen koulutus	32	74	91	36
Korkea-asteen koulutus	40	80	98	44
Pääkaupunkiseutu	45	75	92	45
Suuret kaupungit	34	67	86	37
Muut kaupunkimaiset kunnat	29	65	82	32
Taajaan asutut / maaseutumaiset kunnat	23	51	75	24
Miehet	33	62	84	36
Naiset	31	65	83	32
Kaikki	32	63	83	34

¹⁾ Käyttänyt viimeisten 3 kuukauden aikana.

Liitetaulukko 21. Internetin käyttö pankkiasioihin, työn etsimiseen, omien tavaroiden myyntiin ja käytettyjen tavaroiden ostamiseen 2017, %-osuus väestöstä $^{1)}$

	Pankkiasioiden hoitamiseen	Työn etsimiseen, työpaikka hakemuksen lähettamiseen	Omien tavaroiden, tuotteiden ja palveluiden myyntiin	Käytettyjen tavaroiden ostamiseen
16-24v	79	61	20	23
25-34v	97	46	38	42
35-44v	98	34	33	36
45-54v	96	28	23	32
55-64v	86	12	17	21
65-74v	66	0	11	11
75-89v	30	0	2	3
Opiskelija	79	68	24	27
Työllinen	96	26	27	31
Eläkeläinen	55	1	9	11
Perusasteen koulutus	57	23	11	16
Keskiasteen koulutus	92	27	25	30
Korkea-asteen koulutus	98	28	30	30
Pääkaupunkiseutu	90	34	24	27
Suuret kaupungit	85	30	25	23
Muut kaupunkimaiset kunnat	81	25	21	24
Taajaan as/maaseutum. kunnat	74	19	17	27
Miehet	82	22	19	27
Naiset	81	30	24	24
Kaikki	82	26	21	25

¹⁾ Viimeisen 3 kuukauden aikana.

Liitetaulukko 22. Internetin käyttö median seuraamiseen, ulkomaisen median seuraamiseen, blogien lukemiseen ja omaan blogiin kirjoittamiseen 2017, %-osuus väestöstä¹⁾

	Lukenut verkkolehtiä tai televisioyhtiöiden uutissivuja	Lukenut ulkomaisia verkkolehtia tai televisioyhtiöiden uutissivuja	Lukenut blogeja	Kirjoittanut omaan blogiinsa
16-24v	89	57	50	2
25-34v	96	52	66	5
35-44v	93	52	57	3
45-54v	90	31	46	2
55-64v	79	20	37	1
65-74v	59	9	20	1
75-89v	28	3	10	0
Opiskelija	90	59	57	4
Työllinen	91	38	51	3
Eläkeläinen	50	8	19	0
Perusasteen koulutus	58	23	26	1
Keskiasteen koulutus	86	35	44	3
Korkea-asteen koulutus	94	41	62	3
Pääkaupunkiseutu	86	54	52	4
Suuret kaupungit	84	39	47	2
Muut kaupunkimaiset kunnat	77	24	40	1
Taajaan as/maaseutum. kunnat	70	21	34	2
Miehet	80	37	36	2
Naiset	78	28	49	3
Kaikki	79	33	42	2

¹⁾ Viimeisen 3 kuukauden aikana.

Liitetaulukko 23. Internetin käyttö musiikin kuunteluun, pelaamiseen ja keskustelufoorumille kirjoittamiseen 2017, %-osuus väestöstä $^{1)}$

	Musiikin kuuntelu	Pelien pelaaminen tai lataaminen	Kirjoittanut keskustelufoorumille
16-24v	99	63	12
25-34v	94	46	13
35-44v	79	42	12
45-54v	67	28	9
55-64v	47	21	5
65-74v	24	19	3
75-89v	9	8	1
Opiskelija	97	64	12
Työllinen	73	33	10
Eläkeläinen	22	15	3
Perusasteen koulutus	42	29	6
Keskiasteen koulutus	70	37	10
Korkea-asteen koulutus	73	32	9
Pääkaupunkiseutu	71	43	10
Suuret kaupungit	67	37	10
Muut kaupunkimaiset kunnat	59	32	7
Taajaan as/maaseutum. kunnat	52	23	6
Miehet	64	37	11
Naiset	59	29	5
Kaikki	61	33	8

¹⁾ Viimeisten 3 kuukauden aikana.

Liitetaulukko 24. Internetin käyttö tavaroita tai palveluita ja sairaus-, ravitsemus- ja terveystiedon etsintään, matkailupalveluiden selailuun ja ajan varaamiseen lääkärille 2017, %-osuus väestöstä¹⁾

	Tavaroita tai palveluita koskevaan tiedonetsintään	Matka- ja majoituspalveluiden selailuun	Sairauksiin, ravitsemukseen tai terveyteen liittyvän tiedon etsintään	Ajan varaamiseen lääkärille
16-24v	91	56	75	28
25-34v	97	70	80	44
35-44v	91	73	78	45
45-54v	91	71	71	47
55-64v	82	55	61	38
65-74v	60	38	46	26
75-89v	25	14	21	9
Opiskelija	93	64	81	30
Työllinen	92	71	72	45
Eläkeläinen	50	31	40	21
Perusasteen koulutus	58	35	44	19
Keskiasteen koulutus	86	61	69	40
Korkea-asteen koulutus	97	75	82	51
Pääkaupunkiseutu	89	69	76	46
Suuret kaupungit	82	59	69	42
Muut kaupunkimaiset kunnat	78	54	62	37
Taajaan as/maaseutum. kunnat	72	47	62	22
Miehet	80	56	56	30
Naiset	78	57	72	41
Kaikki	79	56	64	36

¹⁾ Viimeisen 3 kuukauden aikana

Liitetaulukko 25. Internetin käyttö opiskeluun 2017, %-osuus väestöstä 1)

	Verkko-opiskelu kurssin suorittamiseksi	tukevaa	Opintoihin liittyen ollut yhteydessä opettajiin tai kanssaopiskelijoihin oppilaitoksen verkkoportaalin kautta
16-24v	41	71	58
25-34v	20	43	23
35-44v	16	28	13
45-54v	15	23	11
55-64v	7	12	5
65-74v	1	4	1
75-89v	0	1	0
Opiskelija	51	86	70
Työllinen	13	23	11
Eläkeläinen	1	4	1
Perusasteen koulutus	11	21	16
Keskiasteen koulutus	17	27	15
Korkea-asteen koulutus	15	29	14
Pääkaupunkiseutu	19	35	21
Suuret kaupungit	15	31	18
Muut kaupunkimaiset kunnat	14	21	14
Taajaan as/maaseutum. kunnat	12	19	10
Miehet	12	24	13
Naiset	16	27	18
Kaikki	14	26	15

¹⁾ Viimeisen 3 kuukauden aikana.

Liitetaulukko 26. Yhteisöpalvelujen käyttö 2017, %-osuus väestöstä

	Rekisteröitynyt ainakin yhden yhteisöpalvelun käyttäjäksi	Rekisteröitynyt useamman yhteisöpalvelun käyttäjäksi	Seurannut jotain yhteisöpalvelua 3 kk aikana
16-24v	95	68	96
25-34v	91	55	92
35-44v	80	50	81
45-54v	64	25	64
55-64v	43	15	44
65-74v	25	5	26
75-89v	11	2	12
Opiskelija	97	68	96
Työllinen	70	36	72
Eläkeläinen	22	5	23
Perusasteen koulutus	42	21	43
Keskiasteen koulutus	67	33	68
Korkea-asteen koulutus	74	43	74
Pääkaupunkiseutu	73	43	74
Suuret kaupungit	64	37	65
Muut kaupunkimaiset kunnat	58	30	58
Taajaan as/maaseutum. kunnat	49	20	50
Miehet	58	31	59
Naiset	61	32	62
Kaikki	60	32	61

Liitetaulukko 27. Yhteisöpalvelujen käytön useus 2017, %-osuus väestöstä

	Seuraa jotain yhteisöpalvelua ainakin viikottain	Seuraa jotain yhteisöpalvelua päivittäin tai lähes päivittäin	Seuraa jotain yhteisöpalvelua yleensä jatkuvasti kirjautuneena tai useasti päivässä
16-24v	88	85	59
25-34v	87	80	57
35-44v	77	68	41
45-54v	58	50	25
55-64v	40	34	14
65-74v	22	17	6
75-89v	8	5	1
Opiskelija	90	87	60
Työllinen	67	60	34
Eläkeläinen	19	14	6
Perusasteen koulutus	38	33	19
Keskiasteen koulutus	63	58	35
Korkea-asteen koulutus	68	59	35
Pääkaupunkiseutu	67	59	33
Suuret kaupungit	59	53	34
Muut kaupunkimaiset kunnat	53	48	28
Taajaan as/maaseutum. kunnat	47	42	25
Miehet	52	46	26
Naiset	59	53	33
Kaikki	56	49	30

Liitetaulukko 28. Ammattiin liittyvien yhteisöpalvelujen käyttö, vihapuheen havaitseminen, häirinnän kohteeksi joutuminen 2017, %-osuus väestöstä

	Seuraa ammattiin liittyvää yhteisöpalvelua (esim. LinkedIn) ¹⁾	Nähnyt sosiaalisessa mediassa vihamielisiä viestejä, joilla hyökätään ihmisryhmiä tai henkilöitä vastaan ¹⁾	On joskus joutunut internetissä tapahtuvan häirinnän kohteeksi
16-24v	12	72	10
25-34v	28	65	8
35-44v	36	53	3
45-54v	22	37	6
55-64v	12	23	2
65-74v	3	16	1
75-89v	0	5	0
Opiskelija	21	68	9
Työllinen	26	44	4
Eläkeläinen	2	14	1
Perusasteen koulutus	5	28	3
Keskiasteen koulutus	16	46	5
Korkea-asteen koulutus	35	44	5
Pääkaupunkiseutu	32	49	4
Suuret kaupungit	17	44	5
Muut kaupunkimaiset kunnat	14	39	5
Taajaan as/maaseutum. kunnat	9	30	4
Miehet	19	39	4
Naiset	16	40	5
Kaikki	17	39	4

¹⁾ Viimeisen 3 kuukauden aikana.

Liitetaulukko 29. Internetin käyttö viranomaisten tai julkisten palveluiden tarjoajien kanssa asioinnissa 2017, %-osuus väestöstä $^{1)}$

	Hakenut tietoja viranomaisten tai julkisten palveluiden tarjoajien internetsivuilta	Hakenut internetistä virallisen lomakeen täyttääkseen sen	Lähettänyt täytettynyt virallisen lomakkeen internetin kautta
16-24v	86	76	70
25-34v	91	86	85
35-44v	91	80	78
45-54v	89	76	72
55-64v	73	61	59
65-74v	48	35	30
75-89v	17	11	10
Opiskelija	90	79	73
Työllinen	86	77	74
Eläkeläinen	40	29	26
Perusasteen koulutus	49	39	35
Keskiasteen koulutus	81	71	68
Korkea-asteen koulutus	94	83	82
Pääkaupunkiseutu	87	76	73
Suuret kaupungit	78	68	65
Muut kaupunkimaiset kunnat	71	61	57
Taajaan as/maaseutum. kunnat	61	52	50
Miehet	72	63	60
Naiset	74	63	60
Kaikki	73	63	60

¹⁾ Viimeisten 12 kuukauden aikana.

Liitetaulukko 30. Jakamispalvelujen käyttö 2017, %-osuus väestöstä¹⁾

	Vuokrannut lyhytaikaista majoitusta suoraan yksityiseltä henkilöltä välitykseen erikoistuneen sivuston kautta (esim. Airbnb)	Vuokrannut lyhytaikaista majoitusta suoraan yksityiseltä henkilöltä yhteisöpalvelun tai jonkun muun internet-sivuston kautta	Vuokrannut lyhytaikaista majoitusta loma- tai muita asuntoja välittävän yrityksen kautta	Käyttänyt maksullisia, yksityisten ajamia kyydinvälityspalveluja (esim. Uber)	Käyttänyt internetissä, esim. yhteisöpalveluissa välitettyjä kimppakyytejä
16-24v	6	3	7	8	5
25-34v	8	5	12	10	3
35-44v	10	4	17	7	0
45-54v	8	7	18	3	2
55-64v	4	2	13	1	0
65-74v	1	1	7	0	0
75-89v	0	1	2	0	0
Opiskelija	8	3	9	11	4
Työllinen	8	4	16	5	1
Eläkeläinen	1	1	6	0	0
Perusasteen koulutus	2	1	5	3	1
Keskiasteen koulutus	6	4	13	5	2
Korkea-asteen koulutus	9	4	17	5	1
Pääkaupunkiseutu	11	4	14	11	2
Suuret kaupungit	5	4	13	2	1
Muut kaupunkimaiset kunnat	5	3	10	3	1
Taajaan as/maaseutum. kunnat	2	2	10	2	1
Miehet	5	3	12	5	1
Naiset	6	3	11	4	1
Kaikki	5	3	12	4	1

¹⁾ Viimeisten 12 kuukauden aikana.

Liitetaulukko 31. Tekstinkäsittely- ja muiden hyötyohjelmien käyttäminen 2017, %-osuus väestöstä 1)

	Käyttänyt tekstinkäsittelyohjelmaa	Tehnyt dokumentin tai sähköisen esityksen, jossa yhdistetään tekstiä, kuvia, taulukoita tai tilastokuvioita	Käyttänyt taulukkolaskentaohjelmaa, esimerkiksi Exceliä	Käyttänyt taulukkolaskentaohjelman analyysi- tai muokkausominaisuuksia, kuten laskentakaavoja tai tehnyt kaavioita	Kirjoittanut ohjelmointikielellä ohjelmakoodia
16-24v	91	74	62	45	22
25-34v	88	60	68	48	19
35-44v	84	56	70	46	14
45-54v	73	47	56	34	6
55-64v	56	29	36	22	3
65-74v	35	14	18	9	1
75-89v	14	4	6	3	0
Opiskelija	96	86	71	55	24
Työllinen	77	50	62	39	10
Eläkeläinen	28	11	15	8	1
Perusasteen koulutus	40	26	26	15	6
Keskiasteen koulutus	69	38	46	30	10
Korkea-asteen koulutus	91	67	74	51	12
Pääkaupunkiseutu	80	60	62	42	14
Suuret kaupungit	69	48	51	36	13
Muut kaupunkimaiset kunnat	64	39	44	28	7
Taajaan asutut / maaseutumaiset kunnat	51	27	34	21	5
Miehet	64	42	51	36	14
Naiset	65	41	43	25	5
Kaikki	65	42	47	31	9

¹⁾ Viimeisten 12 kuukauden aikana.

Liitetaulukko 32. Ostaminen ja tilaaminen verkon kautta 2017, %-osuus väestöstä

	Ostanut tai tilannut joskus verkon kautta	Ostanut tai tilannut verkon kautta viimeisen 12 kk aikana	Ostanut tai tilannut verkon kautta viimeisen 3 kk aikana
16-24v	89	85	70
25-34v	95	91	78
35-44v	92	88	74
45-54v	85	79	66
55-64v	68	54	39
65-74v	37	30	21
75-89v	12	9	6
Opiskelija	89	87	72
Työllinen	88	80	66
Eläkeläinen	33	27	19
Perusasteen koulutus	46	40	30
Keskiasteen koulutus	79	72	59
Korkea-asteen koulutus	92	86	72
Pääkaupunkiseutu	83	76	65
Suuret kaupungit	73	67	56
Muut kaupunkimaiset kunnat	70	63	49
Taajaan as/maaseutum. kunnat	61	56	44
Miehet	71	65	52
Naiset	71	65	53
Kaikki	71	65	52

Liitetaulukko 33. Ostanut tai tilannut verkon kautta, ostokerrat ja käytetty rahamäärä 2017, %-osuus väestöstä

	Tehnyt verkon kautta viimeisen 3 kk aikana vähintään 3 ostoa tai tilausta	Käyttänyt viimeisen 3 kk aikana internetin kautta tehtyihin ostoksiin vähintään 100 euroa	Käyttänyt viimeisen 3 kk aikana internetin kautta tehtyihin ostoksiin vähintään 500 euroa
16-24v	51	49	16
25-34v	57	61	24
35-44v	55	62	31
45-54v	43	55	28
55-64v	23	33	16
65-74v	7	14	6
75-89v	2	4	2
Opiskelija	53	51	16
Työllinen	46	55	27
Eläkeläinen	7	12	5
Perusasteen koulutus	20	24	9
Keskiasteen koulutus	37	43	18
Korkea-asteen koulutus	45	55	27
Pääkaupunkiseutu	49	52	31
Suuret kaupungit	38	41	15
Muut kaupunkimaiset kunnat	31	39	16
Taajaan as/maaseutum. kunnat	26	35	13
Miehet	35	40	20
Naiset	35	42	17
Kaikki	35	41	18

Liitetaulukko 34. Ostokset ja tilaukset verkon kautta tuoteryhmittäin 2017, %-osuus väestöstä

	16-24v	25-34v	35-44v	45-54v	55-64v	65-74v	75-89v	Miehet	Naiset	Kaikki
Vaatteita tai kenkiä	58	59	58	44	18	9	2	29	44	37
Pääsylippuja teatteriin, konsertteihin, elokuviin tai vastaaviin	47	55	54	43	24	12	2	31	39	35
Majoituspalveluja	29	47	55	44	27	11	3	32	33	33
Muita matkailuun liittyviä palveluita (ei majoituspalveluita)	39	42	48	45	24	13	3	31	33	32
Rahapelejä	31	41	41	36	31	16	3	37	23	30
Urheiluharrastuksiin liittyviä tuotteita	29	32	36	20	7	2	0	21	16	18
Kodin tekstiilejä, huonekaluja tai leluja	13	30	29	23	10	4	2	11	23	17
Terveyden- tai kauneudenhoitoon liittyviä tuotteita	28	25	25	23	13	4	2	9	26	17
Harrastuksiin liittyviä tuotteita (muu kuin urheiluharrastus)	26	30	28	20	9	5	0	21	14	17
Vakuutuksia	25	33	29	21	12	5	2	21	17	19
Matkapuhelimia, kameroita tai viihde-elektroniikkaa	20	25	22	20	7	2	1	19	10	14
Elokuvia	26	31	28	18	6	1	0	19	14	16
Musiikkia	30	31	24	19	6	2	0	20	13	16
Kirjoja	13	27	23	17	13	5	1	12	18	15
Pelikonsoli- tai tietokonepelejä	32	31	20	9	2	0	0	20	7	13
Osakkeita, arvopapereita tai rahastosijoituksia	9	18	16	15	13	8	3	16	9	12
Tietoliikennepalveluita	16	17	20	15	7	2	1	15	8	12
Tietokoneita tai niiden oheislaitteita	21	18	15	12	6	3	2	17	6	11
Pääsylippuja urheilutapahtumiin	16	14	21	12	6	2	1	13	8	11
Autoiluun, moottoripyöräilyyn tai veneilyyn liittyviä tuotteita	11	16	14	14	6	5	2	17	3	10
Lehtiä	7	11	15	16	11	5	3	8	12	10
Tietokoneohjelmia (ei sisällä pelikonsoli- ja tietokonepelejä)	16	16	14	9	3	2	0	13	5	9
Valokuvaukseen liittyviä tuotteita tai palveluja	9	10	17	14	6	3	1	7	10	9
Kodinkoneita	6	9	11	12	6	2	0	8	6	7
Verkko-opiskelumateriaalia	16	9	10	7	2	0	0	5	7	6
Elintarvikkeita	5	12	13	5	2	0	0	5	6	6
Lääkkeitä	2	2	4	4	1	1	0	2	2	2

Väestön tieto- ja viestintätekniikan käyttö -tilaston laatuseloste

Tietojen relevanssi

TTilasto kuvaa väestön ja kotitalouksien tieto- ja viestintätekniikan käyttöä Suomessa. Tilasto tuotetaan otokseen perustuvana laajana kysely- ja haastattelututkimuksena. Suurin osa tutkimuksen kysymyksistä on yksilökysymyksiä ja vain muutama liittyy vastaajan kotitalouteen.

Tutkimuksen aiheita ovat tietokoneen ja internetin käytön yleisyys ja useus, käyttötarkoitukset ja käyttöpaikat sekä kuluttajien verkkokauppa. Osa kysymyksistä on EU-tasolla harmonisoituja ja osa suunniteltu vastaamaan kansallisiin tietotarpeisiin. Aihealueiden painotukset vaihtelevat vuosittain.

Tietoja käytetään kansallisesti tietoyhteiskuntaa koskevassa kehittämisessä, politiikan suunnittelussa ja seurannassa, tutkimuksessa, opetuksessa ja liiketoiminnassa. EU-harmonisoituja tietoja käytetään EU:n tietoyhteiskuntaa kuvaavissa rakenneindikaattoreissa ja puiteohjelmien seurannassa. Myös muut kansainväliset organisaatiot käyttävät tietoja.

Keskeiset käsitteet on määritelty Tilastokeskuksen käsitetietokannassa.

Tilaston tuotannossa sovelletaan tilastolakia (280/2004)

Tutkimuksen menetelmäkuvaus

Aineiston perusjoukkoja on kaksi, joista toinen on koko maassa vakituisesti asuva 16–89-vuotias väestö, ja toinen kotitaloudet, joissa on vähintään yksi 16–89-vuotias henkilö. Yläikäraja nostettiin 74:stä 89 vuoteen vuonna 2013. Eräinä aikaisempina vuosina perusjoukot ovat koostuneet vähintään 10 vuotta täyttäneistä henkilöistä ilman yläikärajaa sekä kotitalouksista, joissa on ainakin yksi vähintään 16 vuotta täyttänyt henkilö. Otos perustuu väestötietojärjestelmästä tehtävään satunnaispoimintaan. Vuonna 2017 otoskoko oli 4850 henkilöä ja kotitaloutta.

Tutkimuksen tiedot on kerätty vuodesta 2016 alkaen yhdistelmätiedonkeruulla. Vuoden 2017 tutkimuksessa 70–89-vuotiaille ja 16–69-vuotiaille vain perusasteen tutkinnon suorittaneille tehtiin puhelinhaastattelu. Keski- tai korkea-asteen tutkinnon suorittaneet 16–69-vuotiaat voivat valita vastaavatko verkkolomakkeella vai puhelinhaastattelussa. Vuoteen 2015 asti tiedot kerättiin koko otokselta puhelinhaastatteluilla.

Tutkimuksen vastausaste vuonna 2017 oli 58 prosenttia. Internetissä täytettävän lomakkeen vastausaste koko otoksesta laskettuna oli 20 prosenttia ja puhelinhaastattelun vastaavasti 38 prosenttia. Ikäryhmien välillä on vastausasteessa suuria eroja.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Otantatutkimuksissa ilmenee aina satunnaisvaihtelua, jota kutsutaan otantavirheeksi ja joka aiheutuu otoskokoon liittyvistä rajoituksista. Tilaston luotettavuuden arviointiin käytettäviä keskeisiä mittareita ovat keskivirhe ja siitä johdettu luottamusväli eli virhemarginaali. Otantatutkimusten tuloksien edustavuutta heikentää myös vastauskato. Vastauskadon vaikutusta korjataan painokertoimilla, jolloin pyritään siihen, että estimaatit olisivat mahdollisimman virheettömiä.

Tutkimusaineisto painotetaan vastaamaan koko maan väestöä ja kotitalouksia ottaen huomioon vastauskato. Henkilöpainotuksessa taulukoidaan sekä vastanneiden että väestön lukumäärätiedot sukupuolen, iän, koulutusasteen, äidinkielen, alueen sekä tilastollisen kuntaryhmityksen mukaan. Tiedonkeruutavan muutoksen vuoksi henkilöpainotuksen laskemistapa uudistettiin vuonna 2016 lisäämällä painomuuttujiin koulutusaste ja äidinkieli. Kotitalouksien sisältymistodennäköisyyksien perusteena käytetään tulonjakotilastosta saatuja jakautumia kotitalouden koon ja määrän mukaan NUTS3-alueluokissa

Tietojen ajantasaisuus

Tilasto ilmestyy vuosittain. Tiedonkeruu tehdään keväisin vuoden toisella vuosineljänneksellä ja viiteajanjakso on ensisijaisesti vuoden ensimmäinen neljännes. Suomea koskevia tuloksia julkaistaan ao. tiedonkeruuvuoden syksyllä ja tilastotoimisto Eurostat julkaisee EU-maiden tiedot loppuvuodesta.

Tietojen saatavuus

Perustietoja tutkimustuloksista julkaistaan Tilastokeskuksen internet-sivuilla noin puolen vuoden kuluttua tiedonkeruun päättymisestä. Vuonna 2017 ennakkotietoja julkaistiin jo elokuussa. Tilastotietoja esitetään suomeksi ja ruotsiksi. Tilastoista ilmestyy yleensä vuosittain myös sähköisessä muodossa perusjulkaisu.

Tietojen vertailukelpoisuus

Tietoyhteiskuntatilastoja on laadittu vuodesta 1996 alkaen. Tilastot eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia tutkimussisältöjen vaihtuvuuden takia. Aikasarjojen laadintamahdollisuus vaihtelee kysymyksittäin. Kaikkien perustietojen aikasarjat on laadittavissa viimeistään vuodesta 2002 lähtien. Vuodesta 2002 lähtien tilastotieto koostuu pääosin EU:n jäsenmaissa harmonisoidusta tutkimussisällöstä.

Vuonna 2016 tutkimuksen vastausaste laski edellisestä vuodesta viisi prosenttiyksikköä 53 prosenttiin. Vastausosuuden lasku kohdistui etenkin nuorimpiin ikäryhmiin. Myös aineiston rakenne taustamuuttujien suhteen muuttui. Vuonna 2017 aineiston rakenteessa tapahtui myös muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna. Tietojen n keruuseen tehtiin pieniä muutoksia, jolloin mm. verkkovastaajien määrä kasvoi. Nämä seikat voivat vaikuttaa tulosten vertailukelpoisuuteen edellisten vuosien suhteen joidenkin muuttujien osalta. Vertailukelpoisuutta on parannettu uudistamalla painotusta (katso edellä Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus).

Jotta vuosien 2016 ja 2015 tutkimusten tulokset olisivat painojen laskentatavan osalta vertailukelpoisia, vuoden 2015 tutkimuksen aineistoon tehtiin revisio laskemalla painot uuden menetelmän mukaisesti. Vuoden 2015 julkistuksen liitetaulukot julkaistiin uudelleen revisioidusta aineistosta lasketuilla luvuilla. Revision seurauksena vuoden 2015 tulokset muuttuivat mutta pääsääntöisesti melko vähän. Tämän vuoksi 2015 julkistustiedotteen ja katsausten tekstejä ei muutettu, mistä johtuen niissä olevat luvut voivat hieman poiketa uusittujen liitetaulukoiden luvuista. Vuoden 2017 tutkimuksen aineiston painotus tehtiin samalla tavoin kuin 2016.

Tietojen yhtenäisyys

Kuluttajabarometri kerää neljännesvuosittain tietoja kotitalouksien laitevarannoista. Tutkimusten otoskoon vaihteluista johtuvat tilastolliset virhemarginaalit huomioon ottaen tiedot ovat yhtenäisiä tässä tutkimuksessa esitettyjen kotitalouskohtaisten laitevarantotietojen kanssa. Tutkimukset täydentävät toisiaan joidenkin kysymyssisältöjen käsitteellisten erojen takia.

Suomen virallinen tilasto Finlands officiella statistik Official Statistics of Finland

Tiede, teknologia ja tietoyhteiskunta 2017

Lisätietoja

Rauli Kohvakka 029 551 3448 Perttu Melkas 029 551 2511

Vastaava tilastojohtaja:

Jari Tarkoma 029 551 2694

tietoyhteiskunta.info@tilastokeskus.fi www.tilastokeskus.fi

Lähde: Väestön tieto- ja viestintätekniikan käyttö -tutkimus 2017, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute